

OL'NZIELSTER

Uitgave oktober/november 2022

32e jaargang, nr. 129

Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl en Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl

www.oldenzijl.nl/wordpress - www.nicolaaskerkoldenzijl.nl

— DÖRPSHOES — Lutje Brussel

elke zaterdag	dorpshuis	16.00-22.00
- inloop		
elke donderdag	dorpshuis	vanaf 19.30
- biljarten		
13 november	Nicolaaskerk	15.00
- Vocaal Ensemble Curiosa		
opbrengst voor het dorpshuis!		
25 november	dorpshuis	20.00
- jaarvergadering IJsvereniging		

Welkom Tumierah!

"Het is een droom", verzucht Tumierah de Haer terwijl ze verrukt om zich heen kijkt. Zo'n drie maanden geleden streek ze neer in het huis aan de Hommesweg 6, voormalige woonplek van Louwe. Ze is maar wat blij dat haar vriendin jaren geleden in Oldenzijl kraamverzorgster was (bij de geboorte van Tim) en haar enthousiast maakte voor dit dorp. Tumierah is 39 jaar en werd geboren in Leeuwarden. Ze woonde in verschillende plaatsen, als laatste in Utrecht. Haar werkzaamheden zijn breed: kunst, (onder andere (potten) schilderen, (ze laat prachtige werken zien), tatoeëren (in een eigen tattoo-shop in Utrecht), hondenoppas, buschauffeur en het maken van essentiële oliën. Dit laatste is een passie aan het worden. Verder is ze gek met dieren. Aan het huis heeft ze een riant verblijf getimmerd voor haar drie katten: twee maine coons en een ragdoll. Haar trots is haar motor. En terecht, want het is een geweldig exemplaar. Blij wordt ze van de natuur. In haar tuin is ze al druk bezig geweest met plantjes en de voorbereiding voor een groente/kruidentuin. Binnen wil ze in een van de kamers een ruimte maken om te kunnen schilderen. Verder moet de keuken nog wat worden aangepast, omdat ze ook van koken houdt. Maar al met al is ze inmiddels aardig gesetteld en helemaal happy in Oldenzijl.

Kerkhof

Een enthousiaste groep mensen uit het dorp is een aantal keren bezig geweest met het, daar waar nodig, opnieuw beletteren van grafstenen, daarbij zeer geholpen door het uitzoekwerk van Teun Juk. Zo wordt weer zichtbaar wat er op de zerken staat. Er is al menig uurtje aan besteed, met een prachtig resultaat, te zien aan de familiegraven in de zuidoosthoek en de noordwesthoek van het kerkhof. Ook het onkruidvrij maken van graven, onder andere door het grind te zeven (monnikenwerk!) levert een bijdrage aan het fraaier maken van het kerkhof. Maar het blijft een klus die nog de nodige tijd zal vragen. Echter, op een kerkhof zijn haast en tijd geen factoren van betekenis! Volgend jaar wordt er weer verder gewerkt.

BinnensteBuiten

Op Facebook stond een berichtje van Marjolein: "Leuk artikel over onze dorpsgenoten in Landleven!" Het bleek te gaan over het huis van Jaap en Corianne aan de Hommesweg. De

redactie haalde acuut een exemplaar, té leuk immers om te laten liggen. Tijdens het lezen van het fraaie artikel, met mooie foto's van Eppenhuiser fotograaf Otto Kalkhoven, ging halverwege (!) de telefoon: een redacteur van het KRO-NCRV-programma BinnensteBuiten. Zij had het artikel in Landleven gelezen en ook de introductie van Corianne en Jaap in de Ol'nzielster (kun je nagaan waar de Ol'nzielster helemaal wordt gelezen!) en wilde graag met hen in contact komen. Eind juni ontvingen Jaap en Corianne haar mail: "Ik ben altijd op zoek naar mooie bijzondere huizen en wat ik zo leuk vind aan jullie huis is dat er allerlei oplossingen zijn bedacht om met z'n allen in het huis te wonen: kastruimte om het bed, op maat gemaakte kasten rond de deur van de woonkamer, alle ruimte is slim benut. Ook heel leuk hoe de inrichting is en bovendien ook nog een tuin waar in de toekomst een kippenhok komt." Het contact was gelegd en begin oktober volgde een voorgesprek. Op 25 oktober komt de filmploeg naar Oldenzijl om te filmen en een week of drie, vier laten zal het item op tv te zien zijn.

Draailier in de Nicolaaskerk

Een bijzonder instrument in de Nicolaaskerk in het begin van de zomer. Erik de Jong, muzikant, die vorig jaar bij Ik & Zorg speelde tijdens 'Cultuur aan 't stuur', kwam opnames maken met zijn draailier. Horen hoe dat klinkt? Kijk op <https://www.youtube.com/watch?v=bD6QExmhAbM>

Frans en luchtwachtoren 701 Warfhuizen

Luchtwachtoren 701 maakte deel uit van een semigeheim netwerk van 276 uitkijkposten dat tussen 1951 en 1956 verspreid over Nederland werd aangelegd. Tijdens de Koude Oorlog speurden regionale vrijwilligers van het Korps Luchtwachtdienst op de militaire uitkijktorens het luchtruim af naar vijandige Russische vliegtuigen die onder de radar vlogen. De toren (officiële postnaam 701 Den Hoorn) vormde ooit een driehoek (kring) met de inmiddels gesloopte toren in Warffum (702) en de gehalveerde toren in Bedum (703).

De luchtwachters waren opgeleid om vliegtuigen te herkennen aan silhouet en geluid. Richting en afstand werden bepaald met het luchtwachtinstrument. Eventueel gespote vliegtuigen moesten per telefoon aan het luchtwachtcentrum van luchtwachtgroep 7 in Groningen worden gemeld, dat in verbinding stond met het landelijke militaire hoofdkwartier van de luchtverdediging in Driebergen. Daar werd beslist over inzetten van gevechtsvliegtuigen en luchtdoelartillerie en het waarschuwen van de Bescherming Burgerbevolking (BB). Gelukkig bleef het bij oefenen. Al na twaalf jaar kwam aan het spotten vanaf de torens een einde. Steeds snellere vliegtuigen en verbeterde radar maakten het via oog en oor volgen van vliegtuigen nutteloos. In 1968 is het KLD opgeheven. 701 Den Hoorn verloor zijn militaire functie, maar bleef overeind.

Pek van Andel kocht in 1974 de ruim vijftien meter hoge toren voor 100 gulden om er te gaan wonen. Dat bleek onhaalbaar, maar hij zette zich in om de toren toch te behouden, samen met Stichting Luchtwachtoren 701

Warfhuizen. In 2016 werd de toren overgedragen aan Het Groninger Landschap, dat bij restauratie verdwenen interieurdelen teruggebracht heeft, zoals het luchtwachtinstrument en het meubilair in de schuilnis.

Regelmatig zijn er excursies naar dit markante bouwwerk in Warfhuizen, die onder andere worden aangekondigd in de Ommelander Courant. Naar aanleiding daarvan verscheen in de OC op 1 september jl. een ingezonden brief met interessante aanvullende informatie: "Vermeld wordt dat tijdens de Koude Oorlog vrijwilligers het luchtruim afspeurden naar vijandelijke vliegtuigen die onder de radarwaarneming vlogen. Dat waren in feite 'droge' oefeningen. Wat niet veel mensen nog kunnen weten is dat van tijd tot tijd op zaterdagochtend werd geoefend door 'vijandelijke' vliegtuigen op deze torens af te sturen. Dan ging een formatie van zes straaljagers vanaf de basis Leeuwarden de lucht in om de torens vanuit verschillende richtingen te passeren. Zo'n oefening was voor de vrijwilligers op de torens spannend en dat maakte deze oefening nuttig. De vliegers deden dat letterlijk met plezier." Was getekend: Frans Aué, oud-vlieger 325 squadron van de vliegbasis Leeuwarden.

De toren in Warfhuizen is één van de negentien nog bestaande luchtwachtorens in Nederland.

Peinzend achter het schaakbord

Het vliegen is lang geleden. Déze dagen steekt Frans niet alleen elke dag de straat over naar Ik & Zorg om daar lekker te eten, maar af en toe ook voor een ontspannen partijtje schaak, waarbij heel wat wordt afgepeinsd. Binnenkort wordt Ik & Zorg overigens uitgebreid met vier wooneenheden aan de Leeuwstraat in Uithuizen.

Denys, Vika, Tim en Yarik

In het juni-nummer maakten we kennis met Denys, Vika, Tim en Yarik uit Oekraïne. De situatie in dat land is nog steeds heel heftig. Sinds de familie in Oldenzijl kwamen wonen, is er het nodige gebeurd. Vika vertelt: "Mijn broer Evgeny kwam naar hier en is ook alweer vertrokken. Ook mijn moeder Valentina is naar Oldenzijl gekomen. Zij is nog steeds bij ons. Ook voor haar is het moeilijk. Ze wil eigenlijk heel graag terug naar Oekraïne, daar hebben we soms dan ook ruzie over.

Het is lastig te omschrijven hoe we ons nu voelen. Aan de ene kant zijn we kalm en heel blij dat we veilig zijn. Aan de andere kant maken we ons altijd zorgen over onze dierbaren die niet weg kunnen, zoals de moeder en grootmoeder van Denys en onze vrienden en kennissen. Voor de kinderen is het natuurlijk goed en prettig om in Nederland te zijn, er is veel vrijheid in vergelijking met hoe het was tijdens de oorlog in Cherson. Yarik (onze jongste zoon) is de oorlog al vergeten. Tim (de oudste) zal die helaas nooit vergeten. Hij is nog steeds bang voor onweer omdat het hem aan explosies doet denken.

Maar laten we het niet alleen over trieste dingen hebben. Ik wil graag iets over onszelf vertellen. Mijn man en ik zijn geboren en getogen in de stad Cherson, in het zuiden van Oekraïne. We hebben daar een zeer mild en aangenaam klimaat. De zee ligt op 100 kilometer van de stad en heel vaak gingen we met het hele gezin naar de kust. De zee daar is erg warm. Wij, 'verwende zuiderlingen', baden niet in water dat kouder is dan 24/26 graden!

De regio Cherson is een agrarische regio. Als kind ging ik tijdens de vakantie naar mijn grootouders die veel land hadden, ze verbouwden verschillende groenten en ook fruit. Ze hadden kippen, varkens, een koe en een paard. Toen ik in Nederland aankwam, voelde ik me alsof ik weer terug was in mijn kindertijd. Denys' grootmoeder had een zomerhuis met zo'n tweeënhalve hectare land. Daar woont ze nu. Voor de oorlog leefden we perfect, nu begrijpen we dit meer dan ooit. Onze oudste zoon ging naar een van de beste scholen in Oekraïne. Ik bleef thuis bij mijn jongste zoon. Ik regelde het leven in ons huis, dat we niet lang geleden bouwden. We brachten veel tijd met de kinderen door.

Ik richtte een tuin in in de buurt van het huis, met daarin een speeltuin en hielp een vriend op de Early Development

School for Children.

Mijn kinderen en ik gingen graag naar het grote uitgaanscentrum 'Fabrika', waar ook een enorm attractiepark was. Helaas is dat nu verdwenen. Gebombardeerd. Zoals zoveel in Oekraïne." (Nog steeds worden er ook zware explosies gemeld in Cherson...)

Orgelconcert

'Voor het eerst in 800 jaar..' klonk de slogan voor het allereerste concert op het 'nieuwe' Van Oeckelenorgel in de Nicolaaskerk. Op 25 september mocht Theo Jellema, als adviseur betrokken bij het hele orgelproject, voor zo'n zestig(!) mensen het spits afbijten. Hij speelde een gevarieerd programma van Johann Sebastian Bach. De enthousiaste reacties waren niet alleen voor zijn fraaie spel, maar ook voor wat we de 'Oldenzijlster formule' zijn gaan noemen: pauze en nazit in het dorps huis!

Presentatie boek en grafrek

Op 9 juli werd feestelijk het lang verwachte boek 'Dood en begraven in Oldenzijl', geschreven door Teun Juk, gepresenteerd. Bij die bijeenkomst vertelde Teun een en ander over zijn boek. Tussendoor zong Vocaal Ensemble Curiosa een aantal liederen.

Buiten, nadat het publiek was verhuisd naar het kerkhof, werd het eerste boek uitgereikt. Het lag verstopt onder het met rouwkleed bedekte grafrek. Daarom aan Tim, (die de jongste benen had) de taak het tevoorschijn te halen, zodat Teun het vervolgens officieel kon overhandigen aan Willie (Dieterman) als vertegenwoordiger van het bestuur van SNO.

Dat grafrek is, zoals eerder gemeld, een replica naar voorbeeld van vroegere grafrekken, zoals die te zien waren op een kleine expositie van historische foto's in het koor van de kerk. Vakland Het Hogeland heeft dit rek, in samenwerking met Werkplein Ability, gerealiseerd. De uitleg, dat zo'n grafrek over een pas gedolven graf werd gezet en één of meerdere zondagen werd afgedekt met een zwart rouwkleed, staat op een klein bordje óp het rek. Geen overbodige luxe, want sinds het op het kerkhof staat, is al verschillende malen de vraag ge-

steld: "Wat doet dat droogrek hier op het kerkhof?" Met het grafrek werd een stuk vergane historie weer zichtbaar gemaakt. Na het officiële gedeelte verplaatste het gezelschap zich naar het dorps huis waar, geweldig verzorgd door VDO, een hapje en een drankje klaarstonden.

Concert Vocaal Ensemble Curiosa

Het Vocaal Ensemble Curiosa uit Middelstum, dat op 9 juli veel lof oogstte voor zijn optreden bij de presentatie van boek en grafrek, komt op 13 november een volledig concert geven. Het ensemble neemt zijn publiek mee door de jaren heen, met muziek van klassiek tot pop. Enthousiasme en plezier zijn de voornaamste en bindende drijfveren van de twaalf leden van het ensemble. Onder de bezielende leiding van Julia Zaytseva zingen ze een gevarieerd programma, met nummers in het Frans, Engels, Duits, Latijn, Italiaans en Nederlands. "De zangers beschouwen het geven van concerten als het ultieme genieten van de muziek. Iets moois creëren samen met mede-koorzangers en dirigent, en dan het mooiste: die prachtige werken uitvoeren voor veel belangstellenden zodat nog meer muzikiefliefhebbers kunnen meegenieten", schrijven ze op hun Facebookpagina. Dat belooft wat voor het concert dat ze op 13 november, om 15.00 uur in de Nicolaaskerk geven. De opbrengst van het concert is voor het dorps huis!!

Humanitas brengt mensen in contact

Humanitas Het Hogeland is een vrijwilligersorganisatie die hulp dichtbij biedt. Een van de activiteiten is Thuisbezoek. Bij Thuisbezoek koppelen we mensen die ondersteuning zoeken aan vrijwilligers. Dat kan op heel ver-

schillende vlakken zijn. Zo zijn er mensen die het fijn vinden iemand thuis op bezoek te krijgen voor een praatje of een spelletje. Anderen gaan liever regelmatig een stukje wandelen. Het kan ook zijn dat de mantelzorger even ontlast wordt. De hulp is voor mensen die nog zelfstandig wonen en heeft als doel om eenzaamheid of isolement te voorkomen. Het kost niks en is vooral vaak erg gezellig!

Heb je zin om iets voor anderen te betekenen? En heb je een paar uur tijd per week? Meld je dan bij Humanitas Het Hogeland Thuisbezoek. We vragen geen opleiding, maar je kunt als, je dat wilt, wel scholingen volgen als vrijwilliger. Het kost niks, maar levert zoveel op! Ook als je graag ondersteuning wilt, meld je dan.

Voor informatie:

Arenda Knol

Humanitas Het Hogeland

telefoon 06-57591323

thuisbezoek.hogeland@humanitas.nl

humanitas

Cultuur aan 't stuur

Het was alweer de vierde aflevering van 'Cultuur aan 't stuur', op zaterdag 3 september. Er kon worden gefietst en gewandeld. De fietsers konden zich inschrijven in de vijf kleine dorpen uit de oude gemeente Eemsmond: Oosteinde, Roodeschool, Oosternieland, Oudeschip en Oldenzijl. Startplaats van de wandelaars was Lutje Brussel. Voor hen waren er drie verschillende routes uitgezet, van 5, 10 en 15 kilometer. "Het waren heel leuke routes", aldus Garco en Marjolein. "Je kreeg een routebeschrijving mee en een vragenlijst, die je onderweg moest invullen. Echter, de belangstelling was met een totaal van tien deelnemers heel matig. Jammer voor de organisatie (lees: Dick, die uren in 't dorps huis zat)."

Onderweg werden deelnemers verrast door intermezzo's van Toneelgroep Opnieuw. Wat te denken van 'even milieuvriendelijk opladen op een ligbed onder een dekentje van zonnepanelen'? Bij Ik & Zorg toonde vrijwilliger John zijn heel bejaarde oldtimer, zo glimmend gepoetst dat je er in kon spiegelen. Langs de Oldenzijlsterweg zong het popkoor Songbird de voorbijkomende fietsers en wandelaars toe.

Marjolein en Garco zijn unaniem: "Een leuk evenement, dat volgend jaar méér belangstelling verdient!" Wat hen betreft voor herhaling vatbaar dus. Dat constateerde ook medeorganisator Eppe Scholtens: "Het aantal deelnemers was inderdaad lager dan vorig jaar, maar er was her en der dan ook wel heel veel te doen!" Al met al waren er 105 deelnemers: 31 vanuit Oldenzijl, 49 vanuit Roodeschool, 17 vanuit Oosternieland, 4 vanuit Oosteinde en ook 4 vanuit Oudeschip. De herhaling komt er. Eppe: "We gaan óp voor ons eerste lustrum in 2023!"

Burendag

Elke vierde zaterdag in september is het in Nederland burendag. Op 24 september was het ook in Oldenzijl weer zover. Om 10.00 uur werden de klussers met koffie ontvangen. De werkzaamheden speelden zich met name binnen af, vanwege het slechte weer. Dat trof ook de barbecue ter afronding van de dag. Dick ontfermde zich over de grillplaat, die opgesteld stond in de keuken. In een constante stroom werden de bereide gerechten naar de warmhoudplaat op het biljart gebracht, zodat elk zich daaraan en aan salades en stokbrood met kruidenboter te goed kon doen. Een smakelijke afsluiting van een zinvolle dag!

Grote brand Groningen.

Terwijl op 11 juni in het noordwesten de zon vurig onderging, pakten in het zuidwesten zich donkere wolken samen boven Groningen Stad. Aan de Emdenweg, op industrieterrein Euvelgunne, woedde een uitlaande brand in een bedrijfsverzamelgebouw. De brandweer rukte uit met groot materieel. De rookontwikkeling was fors en ook goed te zien in Oldenzijl. De schade van de brand was groot.

Zomers plezier

Discozwemmen bij Danny en Brigitte. Je hoeft er niet voor naar Ibiza! Een heleboel plezier, heel dicht bij huis.

Excursie Hattemers

De Nicolaaskerk is niet alleen in trek bij wandelaars en fietsers. Op zaterdag 2 juli kwam er een hele bus vol geïnteresseerde Hattemers op bezoek. Teun Juk, wel bekend in Oldenzijl, zelf inwoner van Hattem, had een excursie naar het noorden georganiseerd die, hoe kon het ook anders, onder andere de Nicolaaskerk aandeed. De bezoekers boften, want in de kerk hing nog de quiltexpositie van Marjan Ruitenbergh over de reis van abt Emo naar Rome. Abt Emo begon zijn loopbaan in Westeremden, waar het gezelschap, na

Oldenzijl, naar toe zou vertrekken. Het verhaal van Emo kreeg zo voor hen wel een heel bijzondere context.

Drone

In de vorige Ol'nzielster kon je lezen wat er bij komt kijken als je met een drone zou willen vliegen. Rens' verhaal heeft aanstekelijk gewerkt, want inmiddels zijn Leo en Marja ook gegrepen door het dronevirus. Ervaren zijn zij nog bij lange na niet. Rens is dat wel! Zie de fraaie luchtfoto's in het pas verschenen boekje 'Dood en begraven in Oldenzijl' van Teun Juk die door Rens zijn gemaakt. Als er dorpsgenoten zijn, die graag zélf een keer zouden willen proberen hoe leuk het is en wat de mogelijkheden zijn, biedt hij hen graag aan dat te laten zien en het zélf te ervaren. Krijg je ook de kriebels? Wil je bijvoorbeeld een luchtfoto van je huis (laten) maken? Neem dan even contact op met Rens: busold@tutanota.com

It giet oan, oktoberfeest!

Het *Oktoberfest* in München is het grootste bier- en volksfeest ter wereld, zo meldt de site *oktoberfestfan.nl* Dan kan Oldenzijl natuurlijk niet achterblijven. Dus werden links en rechts de *dirndls* en *lederhosen* besteld, de schuur van Johannes en Inge gereserveerd en kon het dorp op 1 oktober los. Kledingcode 'TV', waarbij de T van 'toepasselijk' was en de V van 'vrijwillig'. En er werd bier gedronken. Veel bier!

Het bierfestijn vindt zijn oorsprong in Duitsland. Het allereerste Oktoberfest duurde vijf dagen en vond op 17 oktober 1810 plaats ter ere van de koninklijke jonggehuwden: de Beierse kroonprins Ludwig en prinses Therese von Sachsen-Hildburghausen. In de huidige tijd is het Oktoberfest in München, dat dit jaar van 17 september tot en met maandag 3 oktober werd gehouden, het grootste bierfestival ter wereld. Het wordt door zo'n 6 miljoen mensen bezocht. Zoveel volk was er niet op 1 oktober in Oldenzijl, maar beregezellig was het wel!!

Trefwoorden volgens Johannes: ***Drank, bier, gezellig, fantastisch muziek, goed geregeld, bockworst, fantastische avond en volgende jaar weer.***

Koppels van het jaar

Bestuur Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl		
Dick Knol	voorzitter	06-24614068
Brigitte Donck	secretaris	06-34550850
Albert Jan Geertjes	penningmeester	06-55627134
Paul de Voigt	lid	06-21860445
Eric Zijp	lid	0595-434925

Bestuur Stichting Dorpshuis Oldenzijl		
Ad Prins	voorzitter	06-51789981
Martijn Platzer	secretaris	06-26512635
Albert Jan Geertjes	penningmeester	06-55627134
ArneJan Bugel	lid	06-15224882
Christel Uittenbogaard	lid	06-25013790

Bestuur Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl		
Koos Dijksterhuis	voorzitter	0595-412238
Marja Spakman	secretaris	0595-464327
Willie Dieterman	penningmeester	06-13446601
Johannes Schollema	lid	06-12958604

Colofon Ol'nzielster	
redactie:	Marja Spakman
telefoon:	0595-464327/06-30724508
mail:	marja.spakman@planet.nl
Met bijdragen van:	
Linda Bodde	Johannes Schollema
Maaïke van Sinderen	Brigitte Donck
Eppe Scholtens	Vika Karabykhin
Eric de Rover	Garco/Marjolein van den Berg
Jeanine van de Ven	Ellen Dieterman
Frans Aué	Leo de Vree
Bronnen:	
Wikipedia	Landleven
Oktoberfestfan.nl	Het Groninger Landschap
Verspreiding:	Dick Knol
Digitale versie site:	Anton Klein
Technische steun:	Leo de Vree
Druk:	Blue Mule, Kantens
Kopij voor de volgende Ol'nzielster is welkom, úiterlijk op 1 februari 2023.	
(Bijdragen worden mogelijk ingekort en/of geredigeerd.)	